

PROCEDURE EN CRITERIA VOOR DE AANVRAAG VAN EEN
TOELAATBAARHEIDSVERKLARING VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS
(TLV VSO)

2025

Inhoud

1 Inleiding.....	2
2 Procedures rond de aanvraag van de TLV VSO	2
2.1 Situatie 1: Aanvraag bij verwijzing vanuit één van onze VO-scholen	2
2.2 Situatie 2: Aanvraag bij de overstap van het PO (regulier, SBO, SO) naar het VSO	3
2.2a Bij leerlingen vanuit regulier PO	3
2.2b Bij leerlingen vanuit Speciaal Basis Onderwijs (SBO)	4
2.2c Bij leerlingen vanuit Speciaal Onderwijs (SO)	4
2.3 Situatie 3: Na vrijstelling	5
2.4 Situatie 4: Na of bij plaatsing in een residentiële inrichting	6
2.5 Situatie 5: Verlenging van de TLV	6
3 Procedure rond beoordeling van de TLV aanvraag	7
4 Criteria voor aanvraag en besluitvorming van de TLV	7
4.1 Criteria bij de aanvraag	7
4.2 Criteria bij de besluitvorming TLV VSO	7
5 Besluitvorming.....	8
6 Communicatie van het besluit	10
7 Procedures na het besluit	10

1 Inleiding

Wanneer de ondersteuningsbehoeften van een leerling de ondersteuningsmogelijkheden (basis- en extra ondersteuningsmogelijkheden) van de school voor voortgezet onderwijs (VO) overstijgen, kan er door (het bevoegd gezag van) een school een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) bij het samenwerkingsverband worden aangevraagd ¹.

Een aanvraag voor een TLV VSO kan in de volgende situaties voorkomen:

1. Verwijzing vanuit het regulier VO
2. Overstap vanuit het Primair Onderwijs (regulier PO, SBO, SO) naar het VSO
3. Verlenging van de TLV VSO
4. Vanuit een vrijstelling
5. Voor leerlingen die verblijven of verbleven in een (open of gesloten) residentiële instelling en voor wie een plaats in het VSO nodig is.

Voor de aanvraag en toekenning van een TLV VSO hanteren we procedures en criteria.

In hoofdstuk 2 worden de procedures rond de aanvraag van de TLV VSO toegelicht.

In hoofdstuk 3 worden de criteria besproken die gelden bij het indienen en beoordelen van de aanvragen.

2 Procedures rond de aanvraag van de TLV VSO

Algemeen: in de aanvraag moet school aangeven dat hierover overleg met ouders is gevoerd en wat het standpunt van ouders is. Het aanvragen van een TLV is een verantwoordelijkheid van school en niet afhankelijk van de instemming van ouders. Als ouders het niet eens zijn met de TLV-aanvraag moet de zienswijze van ouders opgenomen worden in de TLV-aanvraag.

2.1 Situatie 1: Aanvraag bij verwijzing vanuit één van onze VO-scholen

Door wie wordt de aanvraag gedaan?

Door de VO-school waar de leerling staat ingeschreven.

Hoe wordt de aanvraag gedaan?

- Er wordt een Groot Overleg (GO) aangevraagd rond deze leerling bij het samenwerkingsverband VO Regio Utrecht West (SWVVO-RUW) ten behoeve van de aanvraag van de TLV VSO. In dit overleg worden ouders en leerling gehoord en hun zienswijze vastgelegd.
- De aanvraag wordt in het beveiligde aanmeldingssysteem Onderwijs Transparant (OT) gedaan.

¹ Zie stroomschema routes TLV

Wat moet bij de aanvraag ingediend worden?

- De NAW-gegevens van de leerling.
- De gewenste duur en eventuele hoogte van de TLV categorie.
- Stukken waaruit blijkt dat aantoonbaar de afgesproken opschalingsmomenten zijn gehanteerd (inzet basis- en extra ondersteuning door de school). Een recent geëvalueerd Ontwikkelingsperspectief Plan (OPP).

Duidelijk moet worden dat de leerling, ondanks extra ondersteuning vanuit de trajectbegeleiding, eventueel verder ondersteund door middel van een arrangement vanuit het samenwerkingsverband, onvoldoende profiteert van het reguliere onderwijsaanbod.

De ondersteuningsbehoeften en ontwikkelmogelijkheden moeten in de aanvraag concreet zijn onderbouwd.

Bij welk samenwerkingsverband wordt aangevraagd:

In deze situatie geldt dat de verwijzende school de TLV VSO aanvraagt bij het samenwerkingsverband van de VO-school (vestigingsbeginsel).

2.2 Situatie 2: Aanvraag bij de overstap van het PO (regulier, SBO, SO) naar het VSO

Procedures voorafgaand aan de TLV aanvraag:

Om binnen het samenwerkingsverband meer zicht te krijgen op de leerlingen die vanuit het PO instromen in het VSO, zijn er aanvullende afspraken vastgelegd over deze toeleiding.

2.2a Bij leerlingen vanuit regulier PO

- Wanneer voor een leerling vanuit regulier basisonderwijs de overstap naar het VSO gewenst is, dan dient er minimaal al betrokkenheid geweest te zijn vanuit het desbetreffende samenwerkingsverband PO en SWVVO-RUW.
- Door de basisschool dient uiterlijk vóór de kerstvakantie in groep 8 een deskundigenadvies te worden aangevraagd bij SWVVO-RUW. De aanvraag dient voorzien te zijn van een recent geëvalueerd OPP en het onderwijskundig rapport (OKR), een beschrijving van het integratieve beeld van de leerling en een beschrijving van de verwachte ondersteuningsbehoeften in het VO.
- De deskundige beoordeelt of de betreffende ondersteuning geboden kan worden in het regulier VO, eventueel met extra ondersteuning (zoals trajectbegeleiding en een arrangement) of dat de ondersteuningsbehoeften het aanbod van regulier VO overstijgen en VSO het meest passend is. Er wordt door SWVVO-RUW een eerste deskundigenadvies opgesteld.
- Wanneer uit het deskundigenadvies blijkt dat VSO wordt geadviseerd, kan door ouders de oriëntatie op VSO-scholen worden gestart en kan de aanmelding door ouders worden gedaan.

2.2b Bij leerlingen vanuit Speciaal Basis Onderwijs (SBO)

- Wanneer voor een leerling vanuit het SBO de overstap naar het VSO gewenst is, stelt de orthopedagoog van de SBO-school een beschrijving van de ondersteuningsbehoeften op.
- Door het SBO dient uiterlijk vóór de kerstvakantie in groep 8 een deskundigenadvies te worden aangevraagd bij SWVVO-RUW. De aanvraag dient voorzien te zijn van een recent geëvalueerd OPP en het OKR, een beschrijving van het integratieve beeld van de leerling en een beschrijving van de verwachte ondersteuningsbehoeften in het VO.
- De deskundige beoordeelt of de betreffende ondersteuning geboden kan worden in het regulier VO, eventueel met extra ondersteuning (zoals trajectbegeleiding en een arrangement) of dat de ondersteuningsbehoeften het aanbod van regulier VO overstijgen en VSO het meest passend is. Er wordt door SWVVO-RUW een eerste deskundigenadvies opgesteld.
- Wanneer uit het deskundigenadvies blijkt dat VSO wordt geadviseerd, kan door ouders de oriëntatie op VSO-scholen worden gestart en kan de aanmelding door ouders worden gedaan.

2.2c Bij leerlingen vanuit Speciaal Onderwijs (SO)

- Wanneer voor een leerling vanuit het SO de overstap naar het VSO gewenst is, wordt uiterlijk vóór de kerstvakantie in groep 8 bij SWVVO-RUW een deskundigenadvies aangevraagd.
- De aanvraag dient voorzien te zijn van het advies van de Commissie van Begeleiding (CvB), een recent geëvalueerd OPP en het OKR, een beschrijving van het integratieve beeld van de leerling en een beschrijving van de verwachte ondersteuningsbehoeften in het VO.
- De deskundige beoordeelt of de betreffende ondersteuning geboden kan worden in het regulier VO, eventueel met extra ondersteuning (zoals trajectbegeleiding en een arrangement) of dat de ondersteuningsbehoeften het aanbod van regulier VO overstijgen en VSO het meest passend is. Er wordt door SWVVO-RUW een eerste deskundigenadvies opgesteld.
- Wanneer uit het deskundigenadvies blijkt dat VSO wordt geadviseerd, kan door ouders de oriëntatie op VSO-scholen worden gestart en kan de aanmelding door ouders worden gedaan.

Verder geldt in alle drie de situaties vanuit PO naar VSO het volgende:

Door wie wordt de aanvraag gedaan?

In alle gevallen wordt bij de overgang van PO naar VSO de aanvraag voor de TLV gedaan door de VSO-school waar de leerling is aangemeld. Er dient bij de aanvraag altijd een onderbouwing vanuit de Commissie van Begeleiding (CvB) van de VSO-school te worden toegevoegd.

Hoe wordt de aanvraag gedaan?

De aanvraag wordt in OT gedaan.

Wat moet bij de aanvraag ingediend worden?

- De NAW-gegevens van de leerling
- De gewenste duur en evt. hoogte van de TLV categorie
- Het OKR van de basisschool
- Een recent geëvalueerd OPP
- Advies van de CvB van de VSO-school

Bij welk samenwerkingsverband wordt de aanvraag gedaan?

De aanvraag wordt gedaan bij het samenwerkingsverband dat hoort bij de woonplaats waar de leerling staat ingeschreven op het moment van de aanvraag (woonplaatsbeginsel).

Voor SWVVO-RUW betekent dit dat leerlingen woonachtig zijn in één van de volgende gemeenten: Woerden, Montfoort, Oudewater en Ronde Venen.

2.3 Situatie 3: Na vrijstelling

Wanneer een leerling na een periode van vrijstelling het beste de schoolloopbaan kan vervolgen binnen het VSO geldt het volgende:

Door wie wordt de aanvraag gedaan?

Over het algemeen vanuit een Groot Overleg bij het samenwerkingsverband (bv door leerplicht ingebracht), soms al door de VSO-school waar de leerling is aangemeld.

Hoe wordt de aanvraag gedaan?

De aanvraag wordt in OT gedaan.

Wat moet bij de aanvraag ingediend worden?

- De NAW-gegevens van de leerling
- De gewenste duur en evt. hoogte van de TLV categorie
- Indien aanwezig: het laatst geëvalueerde OPP van de laatst bezochte school
- Een beschrijving van de laatste en/of verwachte ondersteuningsbehoeften. Bijvoorbeeld blijkend uit onderzoeksverslagen of vanuit een op overeenstemming gericht overleg
- Indien al aangemeld; het advies van de CvB van de VSO-school.

Bij welk samenwerkingsverband wordt de aanvraag gedaan?

Als de leerling voor de vrijstelling geen TLV VSO had, dan wordt de aanvraag voor een TLV VSO ingediend bij het samenwerkingsverband, behorend bij de woonplaats waar de leerling staat ingeschreven.

Als de leerling voor de vrijstelling al een TLV VSO had, dan wordt de aanvraag ingediend bij het samenwerkingsverband waar de eerste TLV VSO is afgegeven.

2.4 Situatie 4: Na of bij plaatsing in een residentiële inrichting

Hier geldt dat de TLV VSO wordt aangevraagd bij het samenwerkingsverband waar de ouders/verzorgers van de leerling wonen. Als de leerling voorafgaand aan de plaatsing al een VO-school bezocht, dan door het samenwerkingsverband waarin die VO-school is gelegen.

Door wie wordt de aanvraag gedaan?

Door de VSO-school behorend bij of samenwerkend met een residentiële inrichting.

Hoe wordt de aanvraag gedaan?

De aanvraag wordt in OT gedaan.

Wat hoort bij de aanvraag ingediend te worden?

- De NAW-gegevens van de leerling
- De gewenste duur en evt. hoogte van de TLV categorie
- Het OKR van de basisschool
- Een recent geëvalueerd OPP van de laatst bezochte school
- Het advies van de CvB van de VSO-school.

2.5 Situatie 5: Verlenging van de TLV

Uiterlijk op 15 mei van het schooljaar waarin de geldigheid van een TLV afloopt, dient de school van inschrijving, als zij van mening is dat de leerling aangewezen blijft op VSO, een verlengingsaanvraag in bij SWVVO-RUW. Als de aanvraag later binnenkomt, is er geen zekerheid dat voor de zomer een besluit is genomen.

Door wie wordt de aanvraag gedaan?

Door de VSO-school waar de leerling staat ingeschreven.

Hoe wordt de aanvraag gedaan?

De aanvraag wordt in OT gedaan.

Wat hoort bij de aanvraag ingediend te worden?

- De NAW-gegevens van de leerling
- De gewenste duur en evt. hoogte van de TLV categorie
- Een recent geëvalueerd OPP
- Het advies van de CvB van de VSO-school, waaruit blijkt dat verlenging noodzakelijk is.

Bij welk samenwerkingsverband wordt de aanvraag gedaan?

Bij het samenwerkingsverband waar ook de eerste TLV is afgegeven.

3 Procedure rond beoordeling van de TLV aanvraag

Wanneer de aanvraag in OT binnenkomt, wordt door het secretariaat van SWVVO-RUW gecheckt of het dossier compleet is. Wanneer de aanvraag niet compleet is, wordt dit met de aanvragende school afgestemd en wordt de behandeling van de aanvraag opgeschort totdat het dossier wel compleet is. De aanvraag in OT wordt tijdelijk teruggezet, zodat aanvullingen gedaan kunnen worden door de aanvragende school.

Wanneer duidelijk is dat ouders en/of leerling het niet eens zijn met de aanvraag, wordt eerst een horing georganiseerd. Als er een Groot overleg heeft plaatsgevonden, is er al een zienswijze van ouders en leerling opgenomen in het verslag van het Groot overleg.

Er wordt door twee deskundigen² onafhankelijk van elkaar een advies geformuleerd op basis van het dossier. De deskundigen beoordelen of aan de criteria wordt voldaan (zie hoofdstuk 4, rekening houdend met de wettelijke bepalingen en het 'Beoordelingskader TLV en extra ondersteuning'). Zij brengen vervolgens ieder een advies uit aan de directeur- bestuurder van SWVVO-RUW.

4 Criteria voor aanvraag en besluitvorming van de TLV

4.1 Criteria bij de aanvraag

- 1 De procedure voor de aanvraag van de TLV VSO is gevolgd
- 2 Er is een recent geëvalueerd OPP
- 3 VO-school heeft voldaan aan de inspanningsverplichtingen en opschaalmomenten³
- 4 De zienswijze van ouders en leerling is vastgelegd (hoorrecht)
- 5 Er is een advies van de CvB (als de aanvraag vanuit het VSO komt)

Als aan één van deze criteria niet is voldaan, wordt de aanvraag met toelichting teruggezet in OT en de behandeling van de aanvraag opgeschort, totdat wel aan deze criteria wordt voldaan. Hierbij pauzeert de beslistermijn van 8 weken.

4.2 Criteria bij de besluitvorming TLV VSO

De volgende criteria worden bij het besluit meegenomen:

1. De ondersteuningsbehoeften van de leerling overstijgen aantoonbaar de ondersteuningsmogelijkheden van het VO, blijkt uit het ondersteuningsaanbod van de school zoals beschreven in de schoolgids en de richtlijnen van het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.
2. Bij een éézijdige aanvraag heeft er een horing met ouders en/of leerling plaatsgevonden.

² De eerste deskundige is orthopedagoog of psycholoog.

De tweede deskundige wordt door SWVVO-RUW betrokken. Het specialisme van de tweede deskundige is passend bij de aard van de aanvraag/ problematiek.

Hiervoor heeft SWVVO-RUW een poule beschikbaar van een pedagoog, een maatschappelijk werker, een cluster 3 specialist, een onderwijskundige en een Jeugdarts.

³ Zie voor toelichting hoofdstuk 3 van het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband: https://swvvo-ruw.nl/media/download/ondersteuningsplan_2022-2026_swvvo_ruw_def.pdf

- De uitkomst van deze hoorzitting wordt meegenomen in de besluitvorming rond de TLV aanvraag.
3. Er zijn twee deskundigenadviezen⁴.
 4. De aanvraag vanuit VSO cluster 3 voor een categorie midden of hoog voldoet aan de daarvoor geldende criteria (zie hoofdstuk 5).

5 Besluitvorming

De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband neemt uiterlijk binnen 8 weken na een compleet ingediende aanvraag een besluit, in beginsel met inachtneming van de adviezen van de twee deskundigen. Dit besluit gaat over:

-De afgifte van de TLV VSO

De TLV wordt afgegeven als uit het dossier (OPP) is gebleken dat de ondersteuningsbehoeften de ondersteuningsmogelijkheden van het VO overstijgen en als aan de criteria van de procedure wordt voldaan. Deze analyse wordt gedaan door twee deskundigen die dit rapporteren in een eerste en tweede deskundigenadvies.

De TLV wordt niet afgegeven als niet aan de criteria wordt voldaan óf als ouders deugdelijke bezwaren hebben, blijvend uit de hoorzitting.

-De duur van de geldigheid van de TLV VSO

- De minimumtermijn van een TLV is 1 jaar en eindigt altijd op 31 juli van een schooljaar. Als de TLV gedurende een schooljaar wordt afgegeven, is dit minimaal de duur van het lopende jaar plus nog één schooljaar.
- Een leerling krijgt bij onderinstroom (PO-VSO) in de meeste gevallen een TLV beschikking voor 1 of 2 jaar. Afhankelijk van de beoogde schoolcarrière van de leerling kan een TLV soms ook voor een langere periode worden afgegeven.
- Leerlingen met een ernstige meervoudige beperking (EMB) krijgen een TLV voor de hele schoolloopbaan, mits zij aan de omschrijving voldoen.

Definitie leerling met een ernstige meervoudige beperking:

Een leerling met een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen, voor wie naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig is en die aangemeld is of gaat worden bij een VSO.

Bron: landelijk aanvraagformulier TLV voor EMB-categorie hoog

- Bij onderwijs gericht op uitstroombestemmingen als arbeidsmatige dagbesteding en beschermde arbeid wordt een TLV afgegeven tot en met het schooljaar waarin de leerling 18 jaar wordt.

⁴ Op grond van artikel 2.51 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 WVO geldt het volgende: De eerste deskundige is een orthopedagoog of een psycholoog en afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd ten minste een tweede deskundige, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts.

De VSO-school kan voor deze laatstgenoemde groep leerlingen een verlenging van de TLV aanvragen tot en met uiterlijk het schooljaar waarin de leerling 20 jaar wordt. Er moet dan worden aangetoond dat de leerling door de verlenging een beter uitstroomperspectief verkrijgt.

Ook geeft de school in het OPP weer hoe de komende periode gewerkt wordt aan het behalen van dit uitstroomperspectief, inclusief doelen en de inzet van middelen. Bovendien wordt duidelijk waarom deze doelen niet binnen de beoogde uitstroombestemming behaald kunnen worden.

-De hoogte van de bekostigingscategorie.

De wet passend onderwijs onderscheidt drie categorieën: laag, midden en hoog.

In de regel wordt altijd bekostigingscategorie laag afgegeven.

Voor aanvragen vanuit VSO cluster 3 kan ook een categorie midden of hoog worden toegekend.

Categorie laag (cluster 4 en cluster 3 ZML of LZ)

In beginsel wordt een TLV categorie laag afgegeven. Het gaat hierbij om:

- Leerlingen met structureel intensieve ondersteuningsbehoeften als gevolg van zeer ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsproblemen of psychiatrische problemen.
- Zeer moeilijk lerende leerlingen met een (matig) verstandelijke beperking.
- Leerlingen met ernstige en structurele problemen rondom gezondheid en/of een lichamelijke beperking in combinatie met een zeer geringe zelfredzaamheid of sociaal-emotionele ontwikkelingsproblemen.

Categorie midden (cluster 3 LG)

Geldt voor leerlingen voor wie een TLV categorie laag aantoonbaar niet toereikend is en wordt afgegeven voor leerlingen met:

- Leerlingen met (dreigend) functieverlies of beperkingen in het dagelijks leven die structureel en multidisciplinair gespecialiseerde zorg nodig hebben om zich te ontwikkelen.
- Complexe ondersteuningsbehoeften op het gebied van leren én gedrag met, naast een verstandelijke beperking, complexe problematiek waardoor de sociaal-emotionele ontwikkeling en/of het leren intensieve ondersteuning vragen.

Categorie hoog (Cluster 3 MG/EMB)

Wordt afgegeven bij ernstig meervoudig beperkte (EMB) leerlingen. Dit zijn jongeren met:

- Een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking (IQ tot 35), een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen, voor wie naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig is.
- Er is sprake van zeer moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van een ernstige psychiatrische stoornis.

6 Communicatie van het besluit

Communicatie naar school:

Voor de aanvragende school is het besluit op de aanvraag TLV VSO direct zichtbaar binnen OT. Ook is de TLV VSO als document beschikbaar in OT, net als de bijgevoegde besluitbrief.

Communicatie naar ouders:

SWVVO-RUW verstuurt een afschrift van het TLV-besluit zo snel mogelijk na de besluitvorming naar ouders.

Dit afschrift omvat;

- De besluitbrief met de kennisgeving van het besluit zijnde een toekenning of afwijzing van de TLV VSO, inclusief de motivering van het besluit. Ook staat in deze besluitbrief de bezwaarmogelijkheid en de bezwaartermijn genoemd.
- De TLV VSO met daarop vermeld:
 - De NAW-gegevens en geboortedatum van de leerling op wie de TLV VSO betrekking heeft
 - De datum van besluit- afgifte
 - De start- en einddatum van de TLV VSO
 - Het unieke TLV nummer (beschikkingsnummer)
 - Het bekostigingsniveau van de ondersteuning: categorie 1 (laag), 2 (midden) of 3 (hoog)
 - Een advies ten aanzien van benodigde vervoersondersteuning
 - Ondertekening door de directeur-bestuurder van SWVVO-RUW.

7 Procedures na het besluit

Tegen een besluit van SWVVO-RUW over een TLV kunnen betrokken ouders, maar ook het schoolbestuur, bezwaar indienen.

Als na communicatie van het besluit binnen de daarvoor geldende termijn van zes weken een bezwaar wordt ingediend bij de directeur-bestuurder van SWVVO-RUW, wordt door het samenwerkingsverband een gesprek georganiseerd met de partij die het bezwaar heeft ingediend. Als men in dit gesprek niet tot een bevredigende oplossing komt, vraagt SWVVO-RUW om advies bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (LBT).

SWVVO-RUW is aangesloten bij de [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring \(LBT\)](#)⁵.

Deze bezwaaradviescommissie brengt een advies uit aan het samenwerkingsverband, dat vervolgens een beslissing moet nemen op het bezwaar.

Een model bezwaarschrift is te vinden op de website van de LBT.

⁵ <https://www.onderwijsgeschillen.nl/commissie/landelijke-bezwaaradviescommissie-toelaatbaarheidsverklaring-lbt/>